

มุมมอง HUMAN RIGHTS PERSPECTIVE

จาก

ปีที่ 24 ฉบับที่ 5
เดือนพฤษภาคม 2568

กสม. ห่วง สัญญาจ้างเหมาบริการ เจ้าหน้าที่ธุรการและนักการภารโรงของ สพฐ. ละเมิดสิทธิแรงงาน ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไข

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ICESCR) ที่ประเทศไทยเป็นภาคี บัญญัติรับรองสิทธิแรงงานและสิทธิของทุกคนที่จะมีสภาพการทำงานที่ยุติธรรมและน่าพึงพอใจ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 74 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการทำงานอย่างเหมาะสมกับศักยภาพและวัย และให้มีงานทำ และพึงคุ้มครองผู้ใช้แรงงานให้ได้รับความปลอดภัย และมีสุขอนามัยที่ดีในการทำงาน ได้รับรายได้สวัสดิกการ การประกันสังคม และสิทธิประโยชน์อื่นที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพ

เมื่อปี 2541 คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติเรื่องการปฏิรูประบบราชการ เพื่อปรับลดอัตรากำลังภาครัฐ ต่อมาเมื่อปี 2548 กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือแจ้งเวียนหน่วยงานรัฐให้จ้างเอกชนดำเนินงาน โดยไม่ถือเป็นการจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ ไม่ถือเป็น

การจ้างแรงงาน และไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม ทำให้เกิดการจ้างลูกจ้างในรูปแบบการจ้างเหมาบริการขึ้นในหน่วยงานภาครัฐ อย่างไรก็ตาม ลักษณะการปฏิบัติงานของพนักงานจ้างเหมาบริการส่วนใหญ่ยังคงเหมือนกับกับการปฏิบัติงานของข้าราชการและลูกจ้างชั่วคราว กล่าวคือพนักงานจ้างเหมาบริการต้องมาทำงานตามวันเวลาราชการ ต้องปฏิบัติงานอื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย อันมีลักษณะการจ้างที่เป็นไปตามสัญญาจ้างแรงงาน ไม่ได้รับสิทธิในสวัสดิการต่าง ๆ ทั้งยังถูกหักเงินค่าจ้างในกรณีที่ไม่มาปฏิบัติงานด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2562 ได้เคยตรวจสอบเรื่องร้องเรียนกรณีดังกล่าวและเห็นว่า การจัดจ้างพนักงานจ้างเหมาบริการของหน่วยงานรัฐในรูปแบบสัญญาจ้างทำของเป็นเสมือนการอำพรางสัญญาจ้างแรงงานอันเป็นนิติสัมพันธ์ที่แท้จริง

อ่านต่อหน้า 2

กสม. ห่วง สัญญาจ้างเหมาบริการเจ้าหน้าที่ธุรการและนักการภารโรงของ สพฐ. ละเมิดสิทธิแรงงาน ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไข

1

กสม. ชี้กรณี กอ.รมน. ขอความร่วมมือไม่เผยแพร่ข่าววิจัยเกี่ยวกับกองทัพไทย เป็นการละเมิดเสรีภาพทางวิชาการและยุติการแทรกแซง

4

สารคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เรื่องใน “วันแรงงานสากล” 1 พฤษภาคม ประจำปี 2568

6

ข่าวกิจกรรม กสม.

7

ILO ชี้ AI ส่งผลกระทบต่องานของผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย โดยเฉพาะในประเทศรายได้สูง

8

ไม่นานมานี้ เมื่อเดือนมีนาคม 2568 กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนจากสมาพันธ์เจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียนแห่งประเทศไทย และเครือข่ายลูกจ้างนักรการภารโรงสี่ภาค (ผู้ร้อง) กรณีเจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียนจำนวนกว่า 9,000 อัตรา นักรการภารโรง จำนวนกว่า 20,000 อัตรา ในฐานะลูกจ้างชั่วคราวตามสัญญาจ้างรายปี ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (ผู้ถูกร้อง) ได้รับผลกระทบจากการที่ **สพฐ. เปลี่ยนสัญญาจ้างงานจากลูกจ้างชั่วคราวเป็นการจ้างเหมาบริการ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (1 ตุลาคม 2567) โดยไม่มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ไม่มีการเจรจาต่อรองและใช้กฎระเบียบบีบบังคับให้ต้องลงนามรับสภาพการเปลี่ยนแปลงสภาพการจ้างงาน ส่งผลกระทบให้ถูกยกเลิกประกันสังคมตามมาตรา 33 และกองทุนเงินทดแทน รวมถึงไม่ได้รับสิทธิการลาป่วยและลาพักผ่อนไม่มีเงินค่าเสียหาย และได้รับเงินเดือนล่าช้า** จึงร้องเรียนขอความช่วยเหลือ

เมื่อเดือนเมษายน 2568 กสม. จึงได้ประสานความร่วมมือด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหารือถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา คือ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน สำนักงานประกันสังคม กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานประมาณ กรมบัญชีกลาง ผู้ทรงคุณวุฒิ สพฐ. และผู้ร้อง

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่า ในปี 2552 สพฐ. จัดจ้างบุคลากรสายสนับสนุนการศึกษา โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนการจ้างลูกจ้างชั่วคราวจากโครงการไทยเข้มแข็ง (พ.ศ. 2553 - 2555) ภายหลังสิ้นสุดโครงการฯ สพฐ. ได้จ้างผู้ร้องทั้งสองกลุ่มอย่างต่อเนื่อง โดยตั้งงบประมาณในหมวดงบประมาณดำเนินงานตามกรอบอัตราค่าจ้างเพื่อจ่ายสมทบค่าประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทนให้แก่ผู้ร้อง โดยไม่ได้ทำข้อตกลงกับกรมบัญชีกลางก่อน ซึ่งไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2566 ตามหลักการงบประมาณการจ้างลูกจ้างชั่วคราว ที่ต้องจัดทำค่าของงบประมาณในหมวดบุคลากร ต่อมาสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้เสนอแนะให้จัดทำค่าของงบประมาณให้ถูกต้องตามหมวด แต่ สพฐ. ยังไม่ได้จัดทำข้อตกลงกับกรมบัญชีกลาง จึงไม่สามารถจัดทำค่าของงบประมาณดังกล่าวได้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จึงตั้งงบประมาณการจ้างในหมวดงบรายจ่ายอื่นไปพลางก่อน ทำให้รูปแบบของสัญญาจ้างเปลี่ยนไป เป็นในลักษณะของสัญญาจ้างเหมาบริการ

ส่งผลให้ตำแหน่งธุรการโรงเรียนและตำแหน่งนักการภารโรง ซึ่งได้รับเงินค่าจ้างเดือนละ 15,000 บาท และ 9,000 บาท หักค่าหยุดงานวันละ 500 บาท และ 300 บาท ตามลำดับ แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนสัญญาจ้างจากลูกจ้างชั่วคราวเป็นการจ้างเหมาบริการ แต่การปฏิบัติงานยังคงมีการลงเวลาปฏิบัติงาน มีสายการบังคับบัญชา ต้องรับคำสั่งจากผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งเป็นลักษณะของการจ้างแรงงานมิใช่การจ้างเหมาบริการที่ประเมิณผลเป็นชิ้นงานแต่อย่างใด

กรณีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้ถูกร้อง ได้หารือไปยัง กรมบัญชีกลาง สำนักงาน ก.พ. สำนักงานประมาณ และได้ตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาลักษณะงาน โดยมีแผนเสนออัตราบุคลากรเพื่อทำข้อตกลงเป็นลูกจ้างชั่วคราวกับกรมบัญชีกลาง แยกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ลักษณะงานวิชาการเช่นเดียวกับข้าราชการ กว่า 44,600 อัตรา กลุ่มที่ 2 นักการภารโรง แม่ครัว กว่า 27,500 อัตรา ผู้ถูกร้องได้ทำหนังสือแจ้งไปยัง กรมบัญชีกลาง เมื่อเดือน เมษายน 2568 โดยกรมบัญชีกลาง อยู่ระหว่างการพิจารณาอนุมัติค่าจ้างอัตราทำงลูกจ้างชั่วคราวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2568 จึงมีมติให้ดำเนินการเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

1 มีหนังสือถึงนายกรัฐมนตรี ให้พิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับการจ้างงานลูกจ้างกลุ่มเจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียน และนักการภารโรง เป็นลูกจ้างชั่วคราวเช่นเดิม พร้อมทั้งสมทบค่าประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน เพื่อเป็นการเยียวยาในระยะเร่งด่วน

2 มีหนังสือถึงสำนักงาน ก.พ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการกำหนดเป้าหมาย และนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) เพื่อยืนยันหลักการด้านสิทธิแรงงาน ตามที่ได้รับ การรับรองคุ้มครองไว้ตามรัฐธรรมนูญ กติการะหว่างประเทศ และ/หรือ หลักการอื่นและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

3 มีหนังสือถึง สพฐ. ให้กำชับติดตามความคืบหน้าการดำเนินการ ดังกล่าวไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

กสม. ชี้กรณี กอ.รมน. ขอความร่วมมือ ไม่เผยแพร่ผลงานวิจัยเกี่ยวกับกองทัพไทย เป็นการละเมิดเสรีภาพทางวิชาการ แะยุติการแทรกแซง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รับรองเสรีภาพทางวิชาการของทำงานวิชาการที่อยู่บนพื้นฐานหลักวิชาการอย่างถูกต้อง ภายใต้เงื่อนไขว่าต้องไม่ขัดต่อหน้าที่หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ต้องเคารพ และไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น เกี่ยวพันโดยตรงกับสิทธิของบุคคลในการแสวงหา รับ และถ่ายทอดความรู้ โดยไม่ต้องกังวลว่าจะถูกตรวจสอบหรือถูกคุกคาม

เช่นเดียวกันกับ**พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562** ได้กำหนดให้การจัดการอุดมศึกษาต้องเป็นไปตามหลัก**ความรับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพทางวิชาการ** **หลักความเป็นอิสระ** และ**หลักความเสมอภาค** และ**แนวปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพทางวิชาการ** **หลักความเป็นอิสระ**และ**หลักความเสมอภาค พ.ศ. 2564** กำหนดให้คณาจารย์มีเสรีภาพทางวิชาการโดยปราศจากการข่มขู่ การใช้อำนาจ หรือการแทรกแซง สอดคล้องกับ**กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR)** และ**ข้อเสนอแนะขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ (UNESCO)**

ปีที่ 24 ฉบับที่ 5 เดือนพฤษภาคม 2568

จากกรณี **พลตรี วนรัช สุวารี** โฆษกกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ได้แถลงข่าว เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2567 ขอความร่วมมือให้ระงับการตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงานวิจัย เรื่อง **“ในนามของความมั่นคงภายใน การแทรกซึมสังคมของกองทัพไทย”** ของ **ศาสตราจารย์พวงทอง ภวัครพันธุ์** อาจารย์ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อสังเกตต่อบทบาทและกิจการความมั่นคงภายในของกองทัพไทย นั้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ กอ.รมน. แถลงข่าวต่อสื่อมวลชนขอความร่วมมือไม่ให้เผยแพร่งานวิจัยข้างต้น โดยให้เหตุผลว่าผู้วิจัยไม่มีความเชี่ยวชาญด้านความมั่นคงโดยตรง ไม่มีผลงานทางวิชาการในด้านความมั่นคงของรัฐปรากฏให้เห็นมาเป็นลำดับ ไม่ได้ทำการศึกษาวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย เลือกใช้ข้อมูลเฉพาะที่สนับสนุนแนวคิดของตน และไม่ได้จัดเก็บข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง อีกทั้ง กอ.รมน. มีการเข้าพบผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยไม่ประสานล่วงหน้าก่อนจัดกิจกรรมเปิดตัวงานวิจัยดังกล่าวเพียง 1 วัน

แสดงให้เห็นว่าวัตถุประสงค์การให้หยุดเผยแพร่งานวิจัยดังกล่าว ของ กอ.รณน. เป็นการแทรกแซงและปิดกั้นการใช้เสรีภาพทางวิชาการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เนื่องจาก กอ.รณน. มิได้แสดงให้เห็นว่า การเผยแพร่งานวิจัยดังกล่าวขัดต่อหน้าที่หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือไม่เคารพและปิดกั้นความเห็นแตกต่างของบุคคลอื่นอย่างไร และแม้ว่า กอ.รณน. จะดำเนินการโดย "ขอความร่วมมือ" แต่ความไม่สมดุลของอำนาจ สามารถสร้างผลกระทบต่อความอิสระในการทำงานวิจัยของนักวิชาการได้ ซึ่งเป็นเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญในการจำกัดเสรีภาพทางวิชาการ และความสามารถของนักวิจัยในการวิเคราะห์กิจการทหารโดยปราศจากการบังคับจากภายนอกถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับสังคมในระบอบประชาธิปไตยและการกำหนดนโยบายอย่างรอบด้าน

ส่วนข้อโต้แย้งของ กอ.รณน. เกี่ยวกับความเชี่ยวชาญของผู้วิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และความล้าสมัยของงานวิจัยเป็นการโต้แย้งในประเด็นเชิงเนื้อหา คุณภาพงานวิจัย ความถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย ไม่สามารถใช้เป็นเงื่อนไขในการจำกัดเสรีภาพทางวิชาการของผู้ทำวิจัยได้ และการที่ กอ.รณน. แจ้งให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตรวจสอบจริยธรรมผู้วิจัย และจะดำเนินคดีทางกฎหมายถือเป็นการจงใจสร้างบรรยากาศให้เกิดความหวาดกลัวในการใช้เสรีภาพทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจอธิปไตย และปิดกั้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสังคม ส่งผลกระทบต่อเสรีภาพในการค้นคว้าหาความรู้ การตั้งคำถาม การตีพิมพ์และความอิสระทางปัญญาถือเป็นการละเมิดเสรีภาพทางวิชาการ อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2568 จึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1 ให้ กอ.รณน. ระงับและยุติการกระทำใด ๆ อันเป็นการใช้อำนาจแทรกแซง ซึ่งมีลักษณะเป็นการกีดขวางเสรีภาพทางวิชาการของศาสตราจารย์พวงทอง ภวัครพันธุ์ เพื่อเป็นหลักประกันการใช้เสรีภาพในทางวิชาการต่องานวิจัย

2 ให้กำหนดแนวทางและวางกรอบนโยบาย โดยงดเว้นการกระทำในลักษณะการให้ระงับงานเขียน ระงับการตีพิมพ์ และระงับการเผยแพร่เอกสารทางวิชาการที่ได้จากการศึกษาวิจัย

3 ให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดคุ้มครองบุคลากรหรือนักวิชาการในการใช้เสรีภาพทางวิชาการ ตามที่พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 และแนวปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพทางวิชาการ หลักความเป็นอิสระ และหลักความเสมอภาค พ.ศ. 2564

ปีที่ 24 ฉบับที่ 5 เดือนพฤษภาคม 2568

สารคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

เนื่องใน “วันแรงงานสากล” 1 พฤษภาคม ประจำปี 2568

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 74 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการทำงานอย่างเหมาะสมกับศักยภาพและวัยและให้มีงานทำ และพึงคุ้มครองผู้ใช้แรงงานให้ได้รับความปลอดภัยและมีสุขภาพอนามัยที่ดีในการทำงาน ได้รับรายได้ สวัสดิการ การประกันสังคม และสิทธิประโยชน์อื่นที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพ และพึงจัดให้มีหรือส่งเสริมการออมเพื่อการดำรงชีพเมื่อพ้นวัยทำงาน อันสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ICESCR) ที่ประเทศไทยเป็นภาคี

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนและติดตามสถานการณ์ด้านสิทธิแรงงานในรอบปีที่ผ่านมา เห็นว่ารูปแบบการจ้างงาน เปลี่ยนแปลงไปตามพัฒนาการและบริบทของสังคม โดยสามารถจำแนกแรงงานออกเป็น 7 กลุ่ม ได้แก่

1 แรงงานในระบบ

2 แรงงานนอกระบบ

3 แรงงานแพลตฟอร์ม

เช่น ไสเดอร์ ลูกจ้างทำงานบ้าน คนดูแลเด็กและผู้สูงอายุที่บ้าน

5 แรงงานข้ามชาติ

4 แรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศ

6 แรงงานภาคบริการหรือที่ทำงานในสถานบริการ

7 แรงงานจ้างเหมาบริการ

แรงงานไทยในระบบยังประสบปัญหาถูกเลิกจ้าง การค้างค่าจ้าง ค่าชดเชยตามกฎหมายโดยเฉพาะบริษัทข้ามชาติที่ปิดกิจการ การเลือกปฏิบัติในการจ้างงานต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีทั้งในหน่วยงานรัฐและเอกชน กรณีที่นายจ้างไม่นำแรงงานเข้าสู่ระบบประกันสังคม และกลุ่มแรงงานจ้างเหมาบริการของภาครัฐไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ไม่ได้รับสวัสดิการที่เหมาะสมในส่วนของการแรงงานนอกระบบ ยังคงเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายแรงงานและมีสวัสดิการทางสังคมไม่เพียงพอ แรงงานภาคบริการหรือแรงงานในสถานบริการมีลักษณะการทำงานแตกต่างกับแรงงานในกลุ่มอื่น ทำให้นายจ้างใช้ช่องว่างไม่นำเข้าสู่ระบบการจ้างแรงงาน ทำให้ไม่สามารถเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 สำหรับแรงงานข้ามชาติยังประสบปัญหาได้รับค่าจ้างต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ นายจ้างไม่นำแรงงานเข้าสู่ระบบประกันสังคม และจำนวนมากไม่มีหลักประกันสุขภาพ ส่วนกลุ่มแรงงานไทยที่จะไปทำงานต่างประเทศยังคงพบปัญหาถูกหลอกลวง ไม่ได้ไปทำงานหรือไปทำงานแล้วไม่ได้รับค่าตอบแทนหรือไปทำงานที่ผิดกฎหมายทำให้มีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อของขบวนการค้ามนุษย์

เนื่องในวันแรงงานสากล 1 พฤษภาคม ประจำปี 2568 เพื่อให้แรงงานทุกกลุ่มเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงเป็นธรรม กสม. ซึ่งกำหนดให้สิทธิแรงงานเป็นประเด็นนโยบายในการขับเคลื่อนให้เกิดการคุ้มครองสิทธิของแรงงาน **ขอให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้แรงงานทุกกลุ่มเข้าสู่ระบบประกันสังคมได้** กระทรวงแรงงานควรเร่งออกมาตรการคุ้มครองแรงงาน เช่น **แรงงานแพลตฟอร์ม แรงงานในสถานบริการ** เป็นต้น พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานและสมาชิกในครอบครัว และอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 87 และฉบับที่ 98 ซึ่งรับรองเสรีภาพในการสมาคม และสิทธิในการรวมตัวและการเจรจาต่อรองต่อไป

ข่าวกิจกรรม กสม.

กสม. ประชุมหารือแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษข้ามพรมแดน
ในแม่น้ำสายและแม่น้ำกก วันที่ 2 พฤษภาคม 2568 **นางสาวศยามล**

ไวยุวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นประธานการประชุม รับฟังข้อเท็จจริงและหารือเกี่ยวกับปัญหามลพิษข้ามพรมแดน ในแม่น้ำสายและแม่น้ำกก ร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ กรมประมง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กองทัพภาคที่ 3 สภาพความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค (RBC) ไทย - เมียนมา ผู้แทนไทยในคณะกรรมการสิทธิระหว่าง รัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (AICHR) มูลนิธิบูรณะนิเวศ สมาคมแม่น้ำเพื่อชีวิต นักวิชาการ และนักสื่อสารมวลชน โดยที่ประชุม ได้แลกเปลี่ยนสถานการณ์ปัญหามลพิษในแม่น้ำและผลกระทบต่อประชาชน การดำเนินการแก้ไขปัญหามาตามกฎหมาย การประสานความร่วมมือกับประเทศเมียนมา รวมทั้งแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหามลพิษข้ามพรมแดน เสนอกรณีดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี ณ ห้องประชุม 704 สำนักงาน กสม. และผ่านระบบออนไลน์

กสม. ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ณ จังหวัดอุดรธานี

และกาฬสินธุ์ วันที่ 15 - 16 พฤษภาคม 2568 **นางสาวสุกัญญา นาคะผิว** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยผู้บริหารและผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงาน กสม. ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมเชิงป้องกันสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ณ สถานฟื้นฟูสมรรถภาพพลเมือง กรมการปกครอง (กองร้อยอาสา รักษาติดแดน จังหวัดอุดรธานีที่ 1) อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี และศูนย์ปฏิบัติ วิปัสสนาสากลเวชธรรม บ้านห้วยเสือเต็น ตำบลโนนน้ำเกลี้ยง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยได้เน้นย้ำถึงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยหลักการเคารพสิทธิมนุษยชน ควบคู่กับการพัฒนาประสิทธิภาพของหน่วยงาน ซึ่ง กสม. จะจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสถานฟื้นฟูฯ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนในทางปฏิบัติต่อไป

กสม. ตรวจเยี่ยมเชิงป้องกันหน่วยฝึกทหารใหม่กองทัพบก
ใน จ.ลพบุรี วันที่ 28 - 29 พฤษภาคม 2568 **นายอัสต์ กัญหลัก**

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมเชิงป้องกัน ณ หน่วยฝึกทหารใหม่ สังกัดกองพลทหารปืนใหญ่ และศูนย์การบิน ทหารบก อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เพื่อส่งเสริมมาตรการป้องกันการทรมานและการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมในกระบวนการฝึกทหารใหม่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 โดยมี **wallo ธิติพันธ์ ขานะจาโร** เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก ในฐานะผู้แทนผู้บัญชาการทหารบก ร่วมตรวจเยี่ยมและสังเกตการณ์ ในการนี้ คณะตรวจเยี่ยมพบพัฒนาการเชิงบวกของหน่วยฝึกทั้งสองแห่งโดยเฉพาะในด้านการปรับปรุงกระบวนการฝึกให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

กสม. รับฟังความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคประชาสังคมในประเด็น
ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน วันที่ 30 พฤษภาคม 2568 **นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์**

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ **นางสาวศยามล ไวยุวงศ์** และ **นางสาว ปัทมาภรณ์ สิกธิเดช** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยผู้บริหารสำนักงาน กสม. เข้าร่วมเสวนารับฟังความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาการ ข้อท้าทาย และข้อเสนอแนะในการทำงานขับเคลื่อนประเด็นธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ร่วมกับ ผู้แทนภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมที่ทำงานด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กว่า 80 คน ณ โรงแรม ทีเค พาเลส แอนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ และผ่านระบบออนไลน์ โดยหลังจากกิจกรรมในครั้งนี้ กสม. จะได้รับฟังข้อมูลจากผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ทั้งภาคธุรกิจและภาครัฐอย่างรอบด้าน เพื่อประมวลผล ไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายและขับเคลื่อนผ่านข้อมติสมัชชาสิทธิมนุษยชนประจำปี 2568

ILO ใช้ AI ส่งผลกระทบต่องาน ของผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย โดยเฉพาะในประเทศรายได้สูง

20 พฤษภาคม 2568 องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) เปิดตัวรายงาน **Generative AI and Jobs: A Refined Global Index of Occupational Exposure** ระบุว่า **เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ส่งผลกระทบต่องานของผู้หญิงมากกว่างานของผู้ชาย** โดยเฉพาะในประเทศที่มีรายได้สูงในยุโรปและเอเชียกลางมีความเหลื่อมล้ำทางเพศสูงที่สุด โดยพบว่า ร้อยละ 9.6 ของงานที่ผู้หญิงทำมีแนวโน้มที่จะได้รับผลกระทบจาก AI เทียบกับงานร้อยละ 3.5 ที่ทำโดยผู้ชาย ความไม่เท่าเทียมกันนี้ส่วนใหญ่เกิดจากการที่มีผู้หญิงอยู่ในตำแหน่งงานธุรการและเลขานุการจำนวนมาก จึงเป็นกลุ่มอาชีพที่มีความเสี่ยงสูงที่สุด เนื่องจากงานเหล่านี้มักเกี่ยวข้องกับการจัดการข้อมูล เอกสาร ตารางงาน ซึ่งเป็นงานเทคโนโลยี AI สามารถทำได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม แม้เทคโนโลยีจะเข้ามาเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานอย่างมาก แต่การทำงานอัตโนมัติบางส่วนอาจลดคุณภาพของงาน ส่งผลให้มีความรับผิดชอบน้อยลง ค่าจ้างหยุดนิ่ง และความไม่มั่นคงเพิ่มขึ้น หากไม่มีการฝึกอบรมที่ตรงเป้าหมายหรือการออกแบบบทบาทใหม่ พนักงานบางคนโดยเฉพาะผู้หญิงอาจเผชิญกับโอกาสในการปรับตัวที่จำกัด นอกจากนี้ อาชีพเกี่ยวกับสื่อโฆษณา ซอฟต์แวร์ และการเงิน ก็อยู่ในกลุ่มหลักที่จะได้รับผลกระทบจากการที่ AI เรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ **ILO เรียกร้องให้รัฐบาล องค์กรนายจ้าง และสหภาพแรงงาน ร่วมกันพิจารณาถึงการใช้ AI อย่างรอบคอบ เพื่อให้เกิดการยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพของงานมากกว่าที่จะมุ่งเน้นแทนที่แรงงานมนุษย์เพียงอย่างเดียว** โดยให้ความสำคัญในการเข้าถึงทักษะและการฝึกอบรมด้านดิจิทัล โดยเฉพาะผู้หญิง และเน้นย้ำถึงความสำคัญของการบูรณาการการวางแผน AI เข้ากับตลาดแรงงานและนโยบายด้านการศึกษาที่เปิดกว้าง การเตรียมกำลังคนสำหรับการเปลี่ยนแปลงจะต้องไม่เพียงแต่ต้องมีการฝึกอบรมทางเทคนิคเท่านั้น แต่ยังต้องมีโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับ หลักสูตรที่ทันสมัย และการจัดแนวทางระหว่างความต้องการของนายจ้างและนโยบายระดับชาติด้วย

ที่มา: International Labour Organization

จัดทำและเผยแพร่โดย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550
อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 6-7
120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์: 0-2141-3800 และ 3900
: 0-2141-3913 และ 3919
สายด่วนร้องเรียน: 1377
ร้องเรียน: help@nhrc.or.th
เว็บไซต์: www.nhrc.or.th

ขอความกรุณา
ตอบแบบประเมินออนไลน์